

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Interprovinciale Structuurvisie
Ede-Veenendaal (ISEV)

26 september 1995

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal (ISEV) /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-904-1
Trefw.: milieu-effectrapportage; Gelderland /
woningbouw; Gelderland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
RG95.25393
RG95.20737

uw brief
d.d. 9 mei 1995 en
5 september 1995

ons kenmerk
U629-95/Gt/mp/432-121

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieu-effectrap-
port Interprovinciale Structuurvisie Ede-
Veenendaal (ISEV)

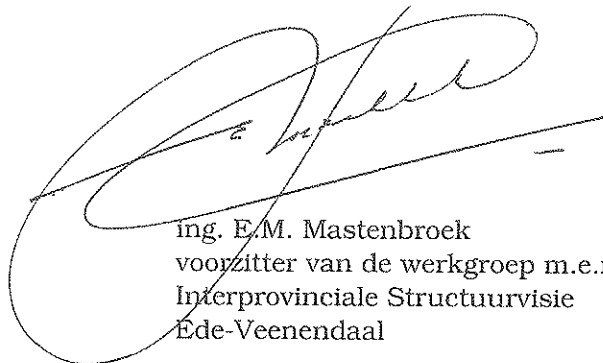
doorkiesnr.
030 - 347626

Utrecht,
26 september 1995

Met bovengenoemde brieven stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ing. E.M. Mastenbroek
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Interprovinciale Structuurvisie
Ede-Veenendaal

In afschrift aan: Gedeputeerde Staten provincie Utrecht

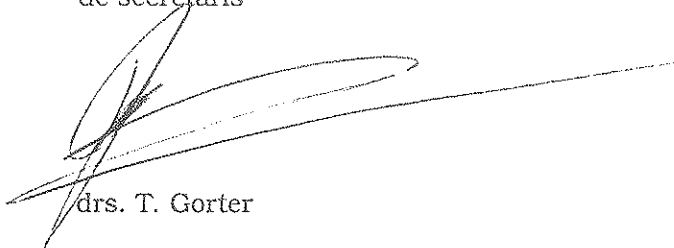
Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
de Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (coördinerend bevoegd
gezag) door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

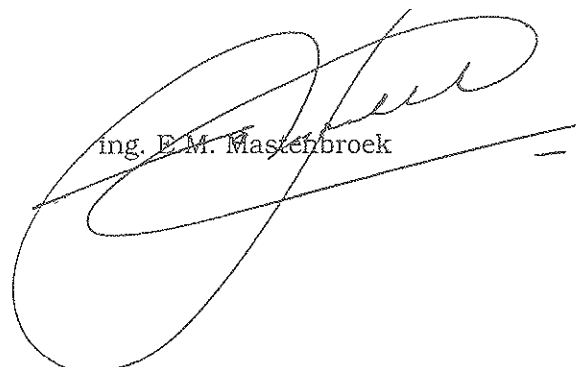
de werkgroep m.e.r. Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal

de secretaris

drs. T. Gorter

de voorzitter

ing. E.M. Mastenbroek

Utrecht, 26 september 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Aanbevelingen en opmerkingen	2
3.1 Onderbouwing modelkeuze	2
3.2 Reeds genomen en te nemen besluiten	3
3.3 Verkeer en vervoer	3
3.4 Inrichting van de wijk en woon- en leefmilieu	4
3.5 Presentatie van de informatie	4

BIJLAGEN

- 1A. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 mei 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1B. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 september 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen over het MER en de Aanvulling
- 2A. Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 87 d.d. 4 mei 1995
- 2B. Openbare kennisgeving van de ter visie legging van de Aanvulling in Staatscourant nr. 174 d.d. 8 september 1995
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Tabel met vergelijking van alternatieven
6. Passage uit het voorlopig oordeel van 6 juli 1995, waarin wordt geadviseerd een aanvulling op het MER te maken

I. INLEIDING

Ten behoeve van het realiseren van circa 8500 woningen en circa 200 ha bedrijventerrein bij Ede en Veenendaal moeten de vigerende streekplannen van de provincies Utrecht en Gelderland partieel worden herzien. Hiervoor wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd en is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

De initiatiefnemer is de stuurgroep ISEV¹). In deze stuurgroep zijn vertegenwoordigd de provincies Utrecht en Gelderland en de gemeenten Ede, Veenendaal, Wageningen en Rhenen (waarvan de laatste twee als waarnemer). De provinciale besturen van Utrecht en Gelderland zijn bevoegd gezag.

Bij brief van 9 mei 1995 is de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) door het bevoegd gezag in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de inhoud van het MER (zie bijlage 1A). Het MER is op 1 mei 1995 ter inzage gelegd, te zamen met het ontwerp-streekplan Veluwe. Per brief van 3 augustus 1995 verzocht het college van Gedeputeerde Staten om het toetsingsadvies nog niet uit te brengen, in afwachting van een aanvullend onderzoek. De Commissie had hierom in een voorlopig oordeel gevraagd.

De aanvulling had betrekking op extra informatie over de relatie tussen de voorgenomen activiteiten/alternatieven en de ecologische effecten in combinatie met de uitwerking van de provinciale ecologische hoofdstructuur en de uitwerking van het verdrogingsbeleid. In bijlage 6 zijn de passages uit het voorlopig oordeel, waarin wordt geadviseerd het MER aan te vullen, opgenomen. De kennisgeving van deze aanvulling vond plaats in de Staatscourant van 8 september 1995.

In het voorliggende toetsingsadvies geeft de Commissie een oordeel over het MER inclusief de aanvulling erop.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder te noemen 'de Commissie'. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3 van dit advies, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om de besluiten te nemen en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER (Wm, artikel 7.23, lid 2), zoals vastgesteld in december 1993;
- op eventuele onjuistheden (Wm, artikel 7.23, lid 2);
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER (Wm, artikel 7.10).

Conform artikel 7.26, tweede lid van de Wm heeft de Commissie de opmerkingen uit de inspraak (zowel de schriftelijke als de mondelinge opmerkingen tijdens de hoorzitting) bij de opstelling het toetsingsadvies in beschouwing genomen.

---

1 ISEV staat voor Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal.

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van mening dat het MER inclusief de aanvulling voldoende informatie biedt om de milieu-aspecten te kunnen betrekken bij de partiële herziening van de streekplannen van de provincies Utrecht en Gelderland.

3. AANBEVELINGEN EN OPMERKINGEN

3.1 Onderbouwing modelkeuze

In het MER zijn drie volwaardige modellen (2, 3A en het meest milieuvriendelijk alternatief of mma) beschreven en op hun milieu-effecten beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in het hoofdstuk 'Vergelijking van alternatieven' in een aantal scoretabellen. Hieruit en uit de onderbouwende informatie (ook uit de aanvulling) blijkt dat modellen 2 en 3A relatief grote negatieve gevolgen voor onder andere de natuur- en landschapswaarden in het gebied zullen hebben^{2]}. In de inspraakreactie van de Stichting Natuurbehoud Doesburgerbuurt^{3]} worden een aantal effecten nog eens expliciet benoemd. De effecten die hier worden genoemd gelden voor al het noordelijk gedeelte van het plangebied en vrijwel geheel voor alle alternatieven. Wel geldt dat het mma als geheel beter scoort op vrijwel alle milieu-aspecten dan de beide andere modellen^{4]}. In het ontwerpbesluit wordt gekozen voor model 3A. Een motivering, waarbij de afweging tussen model 3A en het mma wordt gemaakt, komt in het ontwerpbesluit niet aan der orde (in artikel 7.37 van de Wet milieubeheer wordt hierom gevraagd). Voor de Commissie is niet duidelijk hoe de verschillende milieu-effecten ten opzichte van elkaar maar ook ten opzichte van andere bij de afweging te betrekken factoren (diverse onderdelen van het aspect planologie bijvoorbeeld) moeten worden beoordeeld. Ook door diverse insprekers wordt hierover duidelijkheid gewenst^{5]}.

De Commissie beveelt dan ook aan de keuze in het streekplan duidelijk te motiveren, waarbij in ieder geval wordt aangegeven wat omtrent de andere alternatieven, dus ook over het mma overwogen is. Zij geeft in overweging hierbij één kaart op te nemen met daarop aangegeven zowel de bouwlocaties als de gebieden die behoren tot de ecologische hoofdstructuur (EHS)^{6]}.

-
- 2 Zie ook de aanvulling op het MER, blz. 3, waar wordt gesteld: "Wel worden, landschappelijk gezien, de natuurgebieden van De Hel en De Blauwe Hel meer ingesloten door de woningbouwlocaties w1 en w2 van Veenendaal-Oost".
- 3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 13.
- 4 Dit blijkt ook duidelijk uit de tabel die door de initiatiefnemer aan de Commissie ter hand is gesteld. In deze tabel, die als bijlage 5 bij dit advies is opgenomen, zijn voor alle alternatieven de basisgegevens uit het MER vermeld, zodat een goede vergelijking tussen de alternatieven mogelijk is.
- 5 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 3 tot en met 5, 7, 10, 11, 12 en 14.
- 6 De Stichting Natuurbehoud Doesburgerbuurt wijst erop (zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 13) dat in het MER en de aanvulling de EHS-Gelderland alsmede de verbindingzones niet compleet zouden zijn weergegeven. Bij de presentatie van het besluit mag hierover geen onduidelijkheid bestaan.

3.2 Reeds genomen en te nemen besluiten

De Commissie constateert dat een aantal besluiten, die voor dit project van belang zijn, reeds zijn genomen. Het gaat om het Streekplan Utrecht dat op 1 juli 1994 is vastgesteld en om de op 30 maart 1995 door de gemeente Ede vastgestelde Structuurvisie Doesburg. In het MER worden deze besluiten niet vermeld. In het Streekplan Utrecht wordt aangegeven dat ten noorden van Veenendaal bedrijvenlocaties zijn gepland en dat ten oosten van Veenendaal in het Binnenveld woningbouw gepland is, dit conform het voorkeursmodel 3A. In de Structuurvisie Doesburg geeft de gemeente Ede invulling aan de locatie Doesburg. Zowel de provincie Utrecht als de gemeente Ede zijn ook bij het MER ISEV betrokken, de eerste als bevoegd gezag en initiatiefnemer, de tweede als initiatiefnemer.

Diverse insprekers^{7]} wijzen erop dat in het Beleidsplan Binnenveld wordt gesteld dat woningbouw in het Binnenveld moet worden uitgesloten. De Commissie constateert dat het Beleidsplan Binnenveld een bestuursovereenkomst tussen twee provincies en vier gemeenten is. Omdat het geen wettelijk geregelde planvorm betreft, staat het de betrokkenen vrij om daar van af te wijken. Een motivering waarom op vrij korte termijn na het vaststellen van dit beleidsplan bebouwing van het Binnenveld wel acceptabel zou zijn, ontbreekt in het MER. Gezien de hoge natuurwaarden van het Binnenveld en de verwachtingen die met het beleidsplan gewekt zijn, verdient het aanbeveling deze motivering in het vast te stellen streekplan op te nemen.

Verder is uit de inspraak op te maken dat binnenkort het streekplan Veluwe integraal zal worden herzien. Omdat de woningbouw toch gefaseerd zal worden gerealiseerd, betekent dit dat overwogen zou kunnen worden om de partiële herziening ten behoeve van de ISEV-plannen in dit stadium te beperken tot een deel van Doesburg. Bij de integrale herziening van het streekplan kan dan de brede afweging tussen de verschillende alternatieven worden gemaakt^{8]}, waarbij aan alle hierboven genoemde visies aandacht kan worden besteed.

3.3 Verkeer en vervoer

Het vervallen van de optie om te bouwen ten oosten van de Lunterseweg leidt tot het wegvallen van de mogelijkheid van een station aan de lijn naar Amersfoort. Dit was bij de locatiekeuze een belangrijk argument om in het gebied Doesburg te bouwen. De gevolgen van het wegvallen van deze optie voor het aspect bereikbaarheid zijn niet in beeld gebracht. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zou de mogelijkheid voor de aanleg van een station in de toekomst kunnen worden opgehouden.

---

7 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 7, 8 en 11.

8 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 12.

3.4 Inrichting van de wijk en woon- en leefmilieu

In het MER wordt slechts zeer globaal op de mogelijkheden voor de inrichting van de woongebieden ingegaan. Een effectbeschrijving die verband houdt met de wijze van inrichten is niet in het MER opgenomen.

Omdat in het MER de locatiekeuze centraal staat en inrichtingsaspecten hiervoor slechts in geringe mate onderscheidend zijn⁹, is dit te rechtvaardigen. De Commissie wijst er wel op dat inrichtingsmaatregelen van grote invloed zijn op de uiteindelijk optredende milieubelasting. In dit kader heeft de Commissie in het MER een discussie gemist over de gewenste kwaliteit van woon- en leefmilieu, mede in relatie tot de mogelijkheden voor natuur- en landschapsontwikkeling in de wijken. Gezien het feit dat voordat het MER werd ingediend reeds de Structuurvisie Doesburg was vastgesteld, had dit zonder meer kunnen gebeuren (ook voor andere locaties).

De Commissie beveelt aan in het besluit aan te geven wat de randvoorwaarden en uitgangspunten zijn voor de inrichting van de wijken, waarbij met name aandacht wordt besteed aan de inpassing van bestaande landschappelijke elementen en aan de mogelijkheden voor een milieuvriendelijke inrichting¹⁰. In het kader van de verplichte 'evaluatie achteraf' zou dit kunnen worden gecontroleerd.

De Commissie vraagt verder aandacht bij de inrichting van de wijken voor eventueel noodzakelijke grondwaterstandsverlagingen¹¹. Zij beveelt aan dussdanige maatregelen te treffen, dat effecten op de omgeving niet zullen optreden.

3.5 Presentatie van de informatie

De Commissie vindt dat het in het MER gebruikte kaartmateriaal van matige kwaliteit is. De topografische ondergrond is vaag en een groot aantal plaatsnamen en straatnamen uit de tekst is niet terug te vinden. Hierdoor zijn de alternatieven moeilijk te interpreteren. Zo is onduidelijk waarop de begrenzingen van de woon- en werklocaties in de alternatieven zijn gebaseerd.

---

9 Met name de landschappelijke inpassing kan wel degelijk onderscheidend werken voor de locatiekeuze.

10 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 7.

11 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 13 en 14.

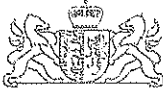
BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het
milieu-effectrapport
Interprovinciale Structuurvisie
Ede-Veenendaal (ISEV)

(bijlagen 1 t/m 6)

BIJLAGE 1A

Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 mei 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten				provincie GELDERLAND	
		Bezoekadres Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 6080 6800 GX Arnhem		
		telefoon (085) 89 91 11 telefax 45 669 plgld telefax (055) 69 54 80			
— Commissie voor de milieu-effectrapportage T.a.v. de heer drs. T. Gorter Postbus 2345 3500 GH UTRECHT				Commissie voor de milieu-effectrapportage	
				11 MEI 1995	
datum	9 mei 1995	nummer	RG95.23593	nummer	730-95
onderwerp	MER-ISEV			afzender	432-624/bb
				afgeleverd door	GL/Sc/R ₂₀ /B ₁₀

Geachte heer Gorter,

Conform artikel 7.20 van de Wet milieubeheer doen wij u hierbij (in tienvoud) toekomen het hoofd- en bijlagenrapport van het MER Interprovinciale Structuurvisie grensregio Ede Veenendaal (ISEV).

De Stuurgroep ISEV is initiatiefnemer voor dit MER. De provincie Gelderland treedt op als coördinerend bevoegd gezag. Het MER is opgesteld ten behoeve van de partiële herziening van het Streekplan Veluwe. De tekst van het ontwerp van deze partiële streekplanherziening doen wij u tevens toekomen. Zowel het MER als het ontwerp van de partiële streekplanherziening liggen van 1 mei tot 23 juni ter visie.

De bij ons binnengekomen reacties zullen in kopie aan u worden toegezonden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

 voorzitter

 griffier

bijlagen
coll. y
code: PA/9510256

inlichtingen bij dhr. Jacobse
doorbriesnr. 599776

verzonden 10 MEI 1995
Postbank 669762
ABN-AMRO Arnhem 53 50 26 463
BNG v-Gravenhage 28 50 10 824

BIJLAGE 2A

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 87
d.d. 4 mei 1995

Wonen en werken in Ede

EEN STREEKPLAN HERZIEN

De Interprovinciale Structuurvisie voor de grensregio Ede-Veenendaal (ISEV) heeft al heel wat tongen losgemaakt. Waar mag en kan nog wel gebouwd worden en waar niet. Ruimte moest worden gezocht voor zo'n 300 ha. woongebied (8.500 woningen) en 200 ha. bedrijfs- en lantoorterreinen. Uit de beschikbare alternatieven is uiteindelijk een keuze gemaakt voor model 3A. Dit model gaat uit van woningbouw ten noordwesten van Ede en ten oosten van Veenendaal en ontwikkeling van bedrijventerreinen bij "De Klomp" en ten westen van de A30.

Herziening streekplan

Volgens het huidige Streekplan Veluwe kan een grootchalige ontwikkeling zoals hier-boven beschreven in dit gebied niet plaatsvinden. De noodzaak daartoe is echter volgens het dagelijkse bestuur van de provincie wel aanwezig. Daarom is berolien om het streekplan Veluwe gedeeltelijk te herzien. Op 11 april 1995 is het ontwerp van de gedeeltelijke herziening door het college vastgesteld.

Milieu-effect rapport (MER)

Voor ontwikkelingen van een dergelijke omvang moet volgens de Wet milieubeheer en het Besluit MER een milieu-effectrapport worden opgesteld ten behoeve van de streekplanherziening. In dit MER zijn de gevolgen voor het milieu van alle genoemde activiteiten in beeld gebracht.

Herziening streekplan en MER terinzage
Vanaf 1 mei tot en met 23 juni 1995 liggen zowel de herziening van het streekplan als het MER ter inzage.

U kunt daarvoor terecht bij:

- de bibliotheek van het Provinciehuis Gelderland, Markt 11 in Arnhem (werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur);
- de bibliotheek van het Provinciehuis Utrecht, Galileolaan 15 in Utrecht (werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur);
- de gemeentehuizen van Ede, Veenendaal, Wageningen en Rhenen (tijdens de openstellingstijden).

Uw reactie
Iedereen kan reageren op zowel het MER als de gedeeltelijke herziening van het Streekplan Veluwe.

Dit kan op twee manieren, schriftelijk en mondeling. Een schriftelijke reactie moet vóór 23 juni 1995 gestuurd worden naar: Gedeputeerde Staten van Gelderland, dienst RWG, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem.

Mondeling kunt u op beide stukken reageren op de inspraakavond, die gehouden wordt op 8 juni 1995 in De Reehorst, Bennekomseweg 24, Ede. De avond begint om 20.00 uur. U bent van harte welkom.

Informatie

Met de bon in deze advertentie kunt u de samenvatting van het MER en de tekst van de gedeeltelijke herziening van het Streekplan Veluwe gratis aan vragen. De complete Milieu-effectrapportage kost f 15,-. Telefonisch kunt u informatie krijgen bij de dienst Ruimte, Wonen en Groen van de provincie Gelderland, de heer G. Jacobs, tel: 085-599776, of mevrouw J. Willems, tel: 085-599752.

Informatiebon

Graag ontvang ik van u:

- de gratis samenvatting van het MER;
- de gratis tekst van de streekplanherziening;
- het Milieu-effect Rapport (f 15,-)

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Deze bon in open enveloppe zonder postzegel sturen naar:
Provincie Gelderland, Afd. Communicatie,
Aanwoordnummer 411, 6800 WC Arnhem.

provincie

GELDERLAND

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stuurgroep ISEV, waarin vertegenwoordigd provincies Utrecht en Gelderland en gemeenten Ede en Veenendaal en als waarnemers gemeenten Wageningen en Rhenen
Adviseur initiatiefnemer: Heidemij advies

Bevoegd gezag: colleges van Gedeputeerde Staten van Utrecht en Gelderland

Besluit: vaststellen van nieuwe streekplannen voor Utrecht en Gelderland

Categorie Besluit m.e.r.: 11, 20.1

Activiteit: Het betreft het bij besluitvorming over de streekplannen aanwijzen van nieuwe locaties voor woningbouw (8500 woningen), bedrijven (totaal circa 200 ha) en in eerste instantie ook een ontgronding/recreatieplas (in totaal circa 150 ha)¹ in de regio Ede/Veenendaal. Dit laatste onderdeel is inmiddels vervallen.

Procedurele gegevens:

brief bevoegd gezag met verzoek om advisering: 9 juni 1992

kennisgeving startnotitie: 1 juni 1992

inspraaktermijn: 1 juni tot 1 juli 1992

informatiebijeenkomst belegd: ja

einde wettelijke adviestermijn: 1 augustus 1992

bevoegd gezag vraagt (uiteindelijk) advies voor: 15 augustus 1992

richtlijnenadvies uitgebracht op: 5 november 1992 (uitstel op verzoek van het bevoegd gezag)

richtlijnen vastgesteld op: 7 december 1993

brief bevoegd gezag met verzoek om advisering: 9 mei 1995

kennisgeving MER: 4 mei 1995

inspraaktermijn: 1 mei - 23 juni 1995

hoorzitting belegd: ja

einde wettelijke adviestermijn: 28 juli 1995

kennisgeving Aanvulling: 8 september 1995

bevoegd gezag vraagt (uiteindelijk) advies voor: 29 september 1995

toetsingsadvies uitgebracht: 26 september 1995

Bijzonderheden: Als basis voor het project heeft gediend de Interprovinciale Structuurvisie Ede-Veenendaal (ISEV), waarin de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in de regio tot 2015 zijn verwoord.

Tijdens het vaststellen van de richtlijnen bleek dat de geplande zandwinplas niet langer tot het initiatief behoorde. Daarom zijn de richtlijnen pas veel later vastgesteld.

In haar concept-toetsingsadvies beval de Commissie aan het MER aan te vullen met:

- een duidelijk afwegingskader van de verschillende alternatieven;
- een nadere beschrijving van de effecten op ecologische waarde en verdroging, waarbij rekening wordt gehouden met het provinciale beleid hieromtrent.

Na bestudering van de aanvulling was de Commissie van mening dat het MER, inclusief aanvulling voldoende informatie biedt voor de besluitvorming.

---

¹ De locatiekeuze van de recreatieplas is op zich niet m.e.r.-plichtig, maar wordt gezien de samenhang binnen de ontwikkelingsmodellen wel op streekplanniveau behandeld.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. J.W. Beijersbergen

drs. F.A.M. Claessen

dr. H. Cohen (voorzitter richtlijnenfase)

ir. E.A.M. Croonen

mr. T.J.M. Hanou (tijdens de richtlijnenfase)

ir. W.J. Heijnen

ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter toetsingsfase)

ir. K.A.A. van der Spek

ir. J. Termorshuizen

Secretaris van de werkgroep: drs. T. Gorter.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	950616	Recreatiegemeenschap Veluwe	Apeldoorn	950629
2.	950620	Stichting Milieuwerkgroepen Ede	Ede	950629
3.	950620	NS Reizigers, Netwerk Noord-Oost	Utrecht	950626
4.	950619	Stichting Natuurbehoud Doesburger- buurt	Ede	950626
5.	95.....	Bewoners Dragonderweg	Ede	950626
6.	950622	H. van de Meene	De Klomp	950628
7.	950620	Vereniging Behoud Kernhem/Doesburg	Ede	950628
8.	950612	B&W Wageningen	Wageningen	950628
9.	950623	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Rijksplanologische Dienst	Deventer	950628
10.	950622	A.H. van den Berg	Amsterdam	950628
11.	950623	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Oost	Arnhem	950628
12.	950626	Ministerie van V&W, Directoraat- Generaal Rijkswaterstaat, Directie Oost- Nederland	Arnhem	950628
13.	950920	Stichting Natuurbehoud Doesburger- buurt	Arnhem	950926
14.	950923	Stichting Milieuwerkgroepen Ede	Ede	950926

BIJLAGE 5

Tabel met vergelijking van alternatieven

ALTERNATIEVEN	2	3A	MMA
<i>Verkeer en vervoer</i>			
mobiliteitsontwikkeling (autoverplaatsingen)	53.100	53.100	52.700
mobiliteitsontwikkeling (autokilometers)	480.200	480.200	478.700
ontwikkeling modal split (aandeel autoverkeer)	43,4	43,4	43,1
verkeersafwikkeling (weglengte met congestie)	30	30	29
verkeersveiligheid (t.o.v. huidige situatie)	+ ¹	+ ¹	+ ¹
bereikbaarheid (afstand tot bef. voorzieningen)			
hoofdkern	5,2 km	5,3 km	3,9 km
hoofdwegennet	1,3 km	1,2 km	0,9 km
NS-station	2,5 km	3,0 km	2,5 km
<i>Bodem en water</i>			
verandering bodemgebruik			
woongebieden	355	385	360
werkegebieden	240	240	210
verandering bodemopbouw	0 ¹	0 ¹	0 ¹
maaiveldsdaling	0 ¹	0/- ¹	0 ¹
verandering bodemkwaliteit			
- bodemverontreinigings locaties ter plaatse	0	0	0
- locaties binnen 'invloedsgebied'	2	3	2
omvang grondwaterstandsaling			
opp. 0,05-0,10	357	387	80
opp. 0,10-0,15	77	83	10
opp. > 0,15	0	0	0
'gevoelig'	6	6	6
'minder-gevoelig'	428	464	84
verandering grondwaterstromingsregime	-/0- ¹	- ¹	0/- ¹
verandering oppervlaktewaterstelsel	9,4 km	11,3 km	6,4 km
verandering oppervlaktewaterkwaliteit	0/- ¹	- ¹	0/- ¹
<i>Lucht</i>			
verandering luchtkwaliteit gevoelige gebieden	- ¹	- ¹	0/- ¹
<i>Geluid</i>			
geluidhinder in bestaande geluidgevoelige gebieden	-/- ¹	- ¹	- ¹
geluidhinder in nieuwe geluidgevoelige gebieden	- ¹	- ¹	-/- ¹
<i>Flora, fauna en ecosystemen</i>			

aantasting half open gebied	480 ha	295 ha	480 ha
verniet. geomorf. waardevol gebied	0	0	0
beïnvloed. cult.hist. landschapstypen	260 ha	270 ha	230 ha
aantast. context cult.hist. elementen	- ¹	- ¹	0/- ¹
aantast. archeologische elementen	0	0	0
aantast. potentiële archeol. elementen	- ¹	- ¹	0/- ¹
<i>Woon- en leefmilieu</i>			
beïnvl. bestaand woon- en leefmilieu	- ¹	0 ¹	+ ¹
aantrekkelijkheid woon- en leefmilieu nieuw woongebied	0 ¹	0/+ ¹	- ¹

1   relatieve score op basis van een vijfpunts-schaal.

BIJLAGE 6

Passage uit het voorlopig oordeel van 6 juli 1995, waarin wordt geadviseerd een aanvulling op het MER te maken

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen oordeel

In het MER zijn drie volwaardige modellen (2, 3A en het meest milieuvriendelijk alternatief of mma) beschreven en op hun milieu-effecten beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in het hoofdstuk 'Vergelijking van alternatieven' in een aantal scoretabellen. Hieruit blijkt dat het mma op vrijwel alle milieu-aspecten beter scoort dan de beide andere modellen. In het ontwerp-besluit wordt gekozen voor model 3A. Een motivering, waarin duidelijk wordt gemaakt op grond waarvan deze keuze is gemaakt, ontbreekt in het MER en overigens ook in het ontwerp-besluit¹. Uit geen van beide documenten wordt duidelijk hoe de verschillende milieu-effecten ten opzichte van elkaar maar ook ten opzichte van andere bij de afweging te betrekken factoren (diverse onderdelen van het aspect planologie bijvoorbeeld) moeten worden beoordeeld. Ook door diverse insprekers wordt hierover duidelijkheid gewenst².

Daarnaast mist de Commissie een beschrijving van de doorwerking in het ISEV-gebied van de vaststelling van de provinciale ecologische hoofdstructuur en van het verdrogingsbeleid. Beide onderwerpen zijn van groot belang voor de ruimtelijke inrichting van dit gebied en zouden bij de effectbeschrijving moeten worden opgenomen, omdat de scores van de alternatieven en daarmee ook de wijze waarop de milieu-effecten moeten worden beoordeeld hierdoor naar verwachting kunnen wijzigen.

Dit overwegende is de Commissie dan ook van mening dat het MER moet worden aangevuld.

In paragraaf 2.2 wordt dit onderbouwd. Paragraaf 2.3 bevat concrete aanbevelingen voor de aanvulling.

---

1 Waarmee niet voldaan wordt aan artikel 7.37 van de Wet milieubeheer. In dit artikel wordt gesteld dat in het besluit moet worden aangegeven op welke gronden het besluit berust en op welke wijze rekening wordt gehouden met de gevolgen voor het milieu en wat is overwogen omtrent de in het MER beschreven alternatieven.

2 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 3 tot en met 5, 7, 10, 11 en 12.

Provinciale ecologische hoofdstructuur

Met betrekking tot de door de provincie Gelderland vast te stellen EHS ligt het voor de hand dat gestreefd zal worden naar het realiseren van een zo groot mogelijke hoeveelheid natuur in en rond het Binnenveld (inclusief de zone die nu gepland is als bebouwing), bijvoorbeeld door het aan elkaar schakelen van een aantal natuurgebieden eromheen. In het voorkeursmodel 3A zal in het Binnenveld woningbouw worden gerealiseerd, begrensd door een natuurontwikkelingszone. Hiervan zijn in het MER effecten op de hydrologie beschreven. Het milieu zal echter ook door andere factoren worden beïnvloed; deze zijn in het MER onvoldoende uitgewerkt.

Zo zal de recreatiedruk in de gehele noordoostflank van het Binnenveld, inclusief de natuurontwikkelingszone flink toenemen, omdat deze gebieden zullen fungeren als uitloopgebied; in het MER worden deze effecten niet behandeld. Verder zal er sprake zijn van een grotere versnippering (onder meer inklemming van de Blauwe Hel³) en een grotere inperking van de open ruimte dan in het MER is aangegeven. Uit het MER is niet op te maken of met de voorliggende plannen een volwaardige uitwerking van de EHS mogelijk blijft.

De Commissie is dan ook van mening dat afstemming tussen de ISEV-plannen en de EHS van groot belang is.

Verdrogingbeleid

Uit het rapport 'Verdrogingskaart van Nederland' van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) blijkt dat in het ISEV-gebied sprake is van een aantal verdroogde gebieden. Als voorbereiding op het vast te stellen verdrogingsbeleid is ook door de provincie Gelderland vastgesteld welke gebieden in het ISEV-gebied als verdroogd moeten worden beschouwd.

Het beleid van de provincie Gelderland ten aanzien van deze verdroogde gebieden wordt tegelijkertijd met het geactualiseerde Waterhuishouding vastgesteld in 1996. Nu is reeds duidelijk dat het beleid gericht zal zijn op het terugdringen van de verdroging in deze gebieden.

Het MER gaat nauwelijks in op de verdrogingsproblematiek⁴].

Het effect van de ingrepen die in het MER genoemd worden, kunnen van invloed zijn op de op handen zijn verdrogingsbestrijding en zal afhankelijk van dit beleid groter of kleiner kunnen uitvallen dan in het MER is aangegeven. Dit kan per natuurgebied verschillen.

In het MER had de recente beleidsinformatie over de verdroogde gebieden moeten worden verwerkt om een goede afstemming tussen de ISEV-plannen en het verdrogingsbeleid te verkrijgen en bovendien omdat dit element van invloed is op de mate waarin de modellen van elkaar verschillen.

---

3 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 11.

4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 10.

2.3 Aanbevelingen voor de aanvulling

De Commissie beveelt aan de volgende informatie in de aanvulling op te nemen:

- Een nadere effectbeschrijving van de effecten van woningbouw in het Binnenveld op de ecologische waarden.
- De wijze waarop de provinciale uitwerking van de EHS en het verdrogingsbeleid (beide van de provincie Gelderland) door (zullen) werken in de modellen en wat de milieu-effecten hiervan zijn. Op grond hiervan kan een samenhangende gebiedsvisie worden ontwikkeld.
- Een tabel waarin de basisgegevens van de effectbeschrijving van de alternatieven zijn opgenomen, dit om een duidelijk inzicht te verschaffen in de werkelijke verschillen en overeenkomsten tussen de alternatieven.
- Expliciet maken van de wegingsfactoren die een rol bij de besluitvorming spelen. Hierbij kunnen verschillende gewichten aan de milieu-aspecten worden toegekend.